

**PRZYGOTOWANIE PLANÓW ZADAŃ OCHRONNYCH DLA OBSZARÓW NATURA 2000:
SOO „DOLINA BIEBRZY” I OSO „OSTOJA BIEBRZAŃSKA”**

Sprawozdanie z przebiegu warsztatów z interesariuszami

27-28 marca 2014 r.

Goniądz, Hotel Zbyszko

Warsztaty rozpoczął moderator spotkania Wojciech Nowicki. Po powitaniu poinformował zebranych, że głównym tematem VII warsztatów z interesariuszami będzie przedstawienie przez przedstawicieli Zespołu Autorskiego ustaleń planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 Dolina Biebrzy i Ostoja Biebrzańska wynikających z prac nad PZO. Następnie zaproponował, aby w I części spotkania Zespół Autorski przedstawił wnioski do dokumentów planistycznych i strategicznych gmin w kontekście proponowanych działań ochronnych, natomiast w II części warsztatów szczegółowe propozycje ustaleń działań ochronnych dla obszarów Natura 2000 Dolina Biebrzy i Ostoja Biebrzańska. Kończąc swoją wypowiedź podkreślił, że z uwagi na rozległość tematyki obrady będą kontynuowane w dniu następnym do momentu zrealizowania wszystkich punktów programu spotkania.

Wnioski do dokumentów planistycznych i strategicznych w kontekście proponowanych działań ochronnych przedstawił zebranym Kierownik Zespołu Autorskiego Andrzej Weigle. W odniesieniu do obowiązujących studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin: Augustów, Bargłów Kościelny, Dąbrowa Białostocka, Goniądz, Grajewo, Jaświły, Jedwabne, Lipsk, Mońki, Nowy Dwór, Radziłów, Rajgród, Suchowola, Sztabin, Trzcianne, Tykocin, Wizna, Zawady, Rutki zaproponował:

- uwzględnienie granic obszaru Natura 2000 PLH200008 Dolina Biebrzy oraz PLB200006 Ostoja Biebrzańska;
- uwzględnienie (w ramach uwarunkowań) lokalizacji przedmiotów ochrony obu obszarów;
- wprowadzenie zapisów: *„Lokalizacja przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000 PLH200008 Dolina Biebrzy oraz PLB200008 Ostoja Biebrzańska oraz zalecenia odnośnie działań ochronnych winny być brane pod uwagę przy realizacji zadań z zakresu gospodarki przestrzennej i lokalizacji przyszłych inwestycji”* oraz

„Żadne przedsięwzięcia, inwestycje lub zmiany sposobu użytkowania gruntów planowane w granicach obszaru Natura 2000 PLH200006 Dolina Biebrzy oraz PLB200008 Ostoja Biebrzańska lub w jego sąsiedztwie nie mogą wpływać negatywnie na stan siedlisk przyrodniczych i gatunków będących przedmiotem ochrony tego obszaru.”;

- wyłączenie z zalesień obszarów występowania nieleśnych siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków wymagających terenów otwartych, będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 Dolina Biebrzy oraz Ostoja Biebrzańska;
- wprowadzenie zakazu zabudowy na terenach zalewowych, wyznaczonych zgodnie z Mapą Wstępnej Oceny Ryzyka Powodziowego, opracowaną przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej;

Kontynuując swoją wypowiedź podkreślił, że powyższe zapisy dotyczą także przyszłych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gmin: Augustów, Bargłów Kościelny, Dąbrowa Białostocka, Goniądz, Grajewo, Jaświły, Jedwabne, Lipsk, Mońki, Nowy Dwór, Radziłów, Rajgród, Suchowola, Sztabin, Trzcianne, Tykocin, Wizna, Zawady, Rutki w granicach lub bezpośrednim sąsiedztwie obszarów Natura 2000 Dolina Biebrzy oraz Ostoja Biebrzańska.

W odniesieniu do przyszłych strategii rozwoju, programów ochrony środowiska i innych dokumentów o charakterze strategiczno-planistycznym gmin: Augustów, Bargłów Kościelny, Dąbrowa Białostocka, Goniądz, Grajewo, Jaświły, Jedwabne, Lipsk, Mońki, Nowy Dwór, Radziłów, Rajgród, Suchowola, Sztabin, Trzcianne, Tykocin, Wizna, Zawady, Rutki; powiatów: augustowskiego, białostockiego, grajewskiego, łomżyńskiego, monieckiego, sokólskiego, zambrowskiego; województwa podlaskiego; innych jednostek, w tym Wojewódzkiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych, Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej, Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa i innych odnoszących się do obszarów Natura 2000 Dolina Biebrzy i Ostoja Biebrzańska zaproponował:

- wprowadzenie zapisów: *„Lokalizacja przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000 PLH200008 Dolina Biebrzy oraz PLB20008 Ostoja Biebrzańska oraz zalecenia odnośnie działań ochronnych winny być brane pod uwagę przy realizacji zadań z zakresu gospodarki przestrzennej i lokalizacji przyszłych inwestycji”* oraz *„Żadne przedsięwzięcia, inwestycje lub zmiany sposobu użytkowania gruntów planowane w granicach obszaru Natura 2000 PLH200006 Dolina Biebrzy oraz PLB20008 Ostoja Biebrzańska lub w jego sąsiedztwie nie mogą wpływać negatywnie na stan siedlisk przyrodniczych i gatunków będących przedmiotem ochrony tego obszaru.”*;
- rekomendację utrzymywania gospodarki rolnej nastawionej na zrównoważoną hodowlę bydła i koni, ze szczególnym uwzględnieniem użytkowania kośnego lub pastwiskowego łąk selernicowych, trzęślicowych i świeżych;
- zalecenie szczególnej dbałości o jakość środowiska, w tym o ograniczenie spływu biogenów do wód (zwłaszcza w wyniku intensywnej produkcji zwierząt), skutkującego eutrofizacją i zanikaniem cennych przyrodniczo łąk selernicowych, trzęślicowych i muraw na terenach zalewowych u zbiegu Biebrzy i Narwi oraz w dolinie Narwi, w granicach gmin Trzcianne i Wizna;
- utrzymanie ograniczenia natężenia ruchu na „Carskiej Drodze”, poprzez ograniczenie tonażu i prędkości pojazdów. Rozważenie pomysłu budowy tzw. „obwodnicy

biebrzańskiej”, tj. drogi, która omijałaby główny kompleks torfowisk w dolnym basenie Biebrzy, np. przez okolice wsi Zajki;

- zalecenie przeprowadzenia renaturyzacji torfowiska w rejonie Klimaszewnicy w gminie Radziłów, poprzez podpiętrzenie rzeki Klimaszewnica, zlikwidowanie istniejącej sieci rowów melioracyjnych oraz usunięcie wierzchniej warstwy murszu;
- odstąpienie od kopania nowych rowów melioracyjnych oraz pogłębiania cieków, w tym w ramach bieżącej i gruntownej konserwacji w granicach Biebrzańskiego Parku Narodowego, a w przypadku terenów w granicach obszaru Natura 2000 poza Parkiem uzależnienie tego od wyników oceny oddziaływania na środowisko na przedmioty ochrony obszaru;
- zalecenie dopuszczenia zalesień wyłącznie na terenie porzuconych pól ornych na glebach mineralnych.

Podsumowując tą część swojej wypowiedzi, Kierownik Zespołu Autorskiego Andrzej Weigle stwierdził, że brak jest zidentyfikowanych znaczących zagrożeń wynikających z obowiązujących dokumentów planistycznych dla integralności obszarów Natura 2000 Dolina Biebrzy i Ostoja Biebrzańska i spójności całej sieci. Nie ma także potrzeby formułowania wskazań do zmiany obowiązujących studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz planu zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego, których realizacja naruszy lub stworzy ryzyko naruszenia zakazu, o którym mowa w art. 33 ustawy o ochronie przyrody.

Po ogólnym przedstawieniu ustaleń PZO dla obszarów Natura 2000 Dolina Biebrzy i Ostoja Biebrzańska w aspekcie dokumentów i zamierzeń planistycznych gmin Kierownik Zespołu Autorskiego Andrzej Weigle omówił w odniesieniu do każdej z nich po kolei, rozmieszczenie przedmiotów ochrony oraz proponowane działania ochronne, nawiązując jednocześnie do sformułowanych wcześniej propozycji wniosków i ustaleń w sferze planowania przestrzennego.

Po półgodzinnej przerwie na kawę moderator warsztatów Wojciech Nowicki zwrócił się do zebranych z propozycją zadawania pytań, zgłaszania uwag, zastrzeżeń i postulatów, odnoszących się do treści przedstawionego referatu. W trakcie dyskusji, między innymi:

- Dr inż. Zbigniew Sokołowski – Wójt Gminy Wizna postawił wniosek o utrzymaniu funkcji odprowadzalnika wód z działki nr 48 obrębu geodezyjnego Grądy Woniecko. Podkreślił, że w/w odprowadzalnik winien być systematycznie czyszczony i utrzymywany w dobrym stanie technicznym, tak aby wody spływające spoza obszaru Natura 2000 swobodnie mogły przepływać do koryta rzeki Narew;
- Marek Jadeszko – WZMiUW Białystok poparł wniosek przedmówcy, wyrażając jednocześnie wątpliwość czy wszystkie prace utrzymaniowe dotyczące rowów melioracyjnych muszą spełniać wymóg wykonania raportu ooś. Jego zdaniem nie powinno to dotyczyć konserwacji bieżącej;

- Wojciech Zalewski – Sołtys Wsi Zajki podkreślił, że musi zostać utrzymana możliwość odprowadzania wód z melioracji do rzek i zwrócił uwagę zebranych, że w wyniku działań Parku ograniczających spływ wód grunty rolne są zalewane, co utrudnia, a miejscami uniemożliwia ich użytkowanie;
- Ryszard Prolan – Urząd Gminy Jaświły poparł stanowisko przedmówcy podkreślając, że duże fragmenty terenu proponowane przez Zespół Autorski PZO do wyłączenia z konserwacji znajdują się poza BbPN, a to spowoduje zalewanie użytkowanych łąk i pastwisk;
- Marian Magnuszewski – ARMiR Mońki postawił pytanie czy odstąpienie od prac utrzymaniowych na rowach nie spowoduje, iż wypadną chronione siedliska lub gatunki. Jego zdaniem decyzje o potrzebie podjęcia takich prac, bądź o odstąpieniu od nich należy podejmować indywidualnie w zależności od potrzeb;
- Ryszard Serwatka - PBPP Białystok poinformował zebranych, że trwają prace nad opracowaniem dotyczącym wpływu BbPN na tereny otaczające. Poparł pomysł zgłaszany przez Zespół Autorski PZO zbudowania obwodnicy dla „Carskiej Drogi”, który jego zdaniem powinien zostać wprowadzony do planu zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego;
- Prof. dr hab. Jerzy Solon – Zespół Autorski PZO odnosząc się do zgłoszonych wniosków stwierdził, że wszystkie zostaną wnikliwie przeanalizowane w trakcie dalszych prac nad PZO i w miarę możliwości uwzględnione. Zwrócił uwagę, że część rowów melioracyjnych ze względu na zmiany sposobów użytkowania gruntów straciła rację bytu, nie można więc sztywno trzymać się przepisu nakładającego obowiązek ich utrzymania. Należy jednakże pamiętać, iż działania poza granicami BbPN, a nawet poza granicami obszaru Natura 2000 mogą mieć wpływ na przedmioty ochrony tych obszarów;
- Dr Ewa Jabłońska – Zespół Autorski PZO zwróciła uwagę, że zgodnie z prawem Unii Europejskiej wszystkie prace utrzymaniowe, które mogą mieć wpływ na przedmioty ochrony obszarów Natura 2000 powinny podlegać ocenie oddziaływania na środowisko;
- Roman Skąpski – Dyrektor BbPN zwrócił uwagę, że nie do końca jest jasne co wchodzi w skład prac związanych z bieżącą konserwacją robót (np. wykaszanie, które nie budzi szczególnych wątpliwości Parku i Zespołu Autorskiego PZO, czy też pogłębianie rowów). To jego zdaniem powinno być jednoznacznie zdefiniowane w ustawie Prawo Wodne. Kończąc swoją wypowiedź podkreślił, że Park nie zasypuje rowów melioracyjnych, natomiast buduje urządzenia piętrzące, co umożliwia regulację poziomu wód w zależności od potrzeb.

Wobec braku dalszych zgłoszeń do dyskusji moderator warsztatów Wojciech Nowicki podziękował zebranych za aktywny udział w spotkaniu i zaprosił wszystkich obecnych na obiad.

Po godzinnej przerwie obrady zostały wznowione. Uczestniczyli w nich członkowie Rady Naukowej Biebrzańskiego Parku Narodowego oraz przedstawiciele Zespołu Autorskiego. W pierwszej części spotkania przedstawione zostały dwa następujące referaty podsumowujące rezultaty prac nad PZO:

Prof. dr hab. Jerzy Solon przedstawił proponowane ustalenia działań ochronnych obszaru Natura 2000 Dolina Biebrzy. W swoim wystąpieniu m.in.:

- zaprezentował listę przedmiotów ochrony według obowiązującego SDF oraz zweryfikowaną i poszerzoną w wyniku prac nad projektem planu;
- przedstawił dane statystyczne dotyczące powierzchni i stanowisk przedmiotów ochrony;
- omówił formalno-prawne kryteria formułowania działań ochronnych;
- zreferował ustalenia działań ochronnych w odniesieniu do siedlisk przyrodniczych: siedlisk leśnych, siedlisk nieleśnych na gruntach mineralnych, siedlisk nieleśnych gruntów hydrogenicznych i organogenicznych, gatunków roślin i ich siedlisk oraz systematycznych grup zwierząt.

Kończąc swoją wypowiedź oszacował wielkości powierzchni, na których proponowana jest realizacja działań ochronnych oraz odniósł się do działań podejmowanych w stosunku do przedmiotów ochrony Obszaru Natura 2000 w aspekcie ochrony przyrody w Biebrzańskim Parku Narodowym.

Dr Grzegorz Grzywaczewski przedstawił proponowane ustalenia działań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Biebrzańska. W swoim wystąpieniu m.in.:

- zaprezentował listę przedmiotów ochrony według obowiązującego SDF oraz zweryfikowaną i poszerzoną w wyniku prac nad projektem planu;
- przedstawił syntetyczną ocenę stanu ochrony gatunków (liczebność, jak oceniono);
- wypunktował najważniejsze zagrożenia dla przedmiotów ochrony;
- zreferował ustalenia działań ochronnych w podziale na siedliska występowania: gatunki terenów otwartych (łąk i pastwisk), gatunki związane z wodami i szuwarami, gatunki leśne, oraz inne (pozostałe).

Po wysłuchaniu wyżej wymienionych wystąpień zabrali głos wyznaczeni przez Biebrzański Park Narodowy recenzenci odnosząc się w swoich wypowiedziach do przesłanej 14 lutego 2014 roku dokumentacji PZO oraz do przedstawionych referatów.

Dr Wiktor Kotowski recenzent Planu Zadań Ochronnych obszaru Natura 2000 Dolina Biebrzy rozpoczął swoje wystąpienie od podkreślenia ogromnej pracy jaką włożył Zespół Autorski w przygotowanie dokumentu i stwierdzenia, iż zasadniczo brak jest w nim poważnych niezgodności z obowiązującymi wytycznymi sporządzania PZO. Następnie przechodząc do szczegółowego omówienia recenzowanej pracy przedstawił zebranym szereg następujących uwag i propozycji:

- należy uzupełnić listę cytowanej w dokumencie literatury;

- nazwy zagrożeń wymagają ujednoczenia, wskazane jest również uporządkowanie stosowanych kodów;
- wskazane jest ujednoczenie zapisów dotyczących celów strategicznych i operacyjnych oraz zintegrowanie zapisów działań ochronnych wg wspólnego katalogu;
- brak jest w dokumencie propozycji weryfikacji SDF;
- należy zweryfikować ogólną ocenę stanu ochrony zgodnie z obowiązującymi wytycznymi sporządzania PZO;
- odnosząc się do ograniczenia dopływu do wód zanieczyszczeń i związków eutrofizujących należy sformułować rzeczywiste zadania zmierzające do zmniejszenia spływu azotanów i fosforanów do rzek;
- należy uznać za niecelowe wykupywanie działek, w obrębie których znajduje się siedlisko potencjalne leńca, ponieważ populacja tego gatunku jest niezagrożona;
- wskazane jest rozważyć celowość zbyt szerokiego prowadzenia czynnej ochrony sasanki;
- dla ryb należy wskazać rzeczywiste zadania zmierzające do zmniejszenia spływu fosforanów i azotanów do rzek;
- na mapach rozmieszczenia gatunków oprócz zaznaczenia punktowego miejsc stwierdzonego występowania nietoperzy, bobra, wydry, a być może także i ryb wskazane jest zaznaczenie prawdopodobnych obszarów ich bytowania;
- w ustaleniach działań ochronnych należałoby uwzględnić wszystkie przedmioty ochrony, nie tylko te inwentaryzowane przez Wykonawcę np. siedliska 3270, 6430, 7110, 91E0.

W odpowiedzi na zawartą w prezentacji recenzenta propozycję wykreślenia siedliska przyrodniczego 7110 z SDF, Helena Bartoszek zwróciła uwagę, że każda zmiana tego typu powinna być szeroko uzasadniona. W uzasadnieniu powinna znaleźć m.in. informacja o przyczynie nie stwierdzenia/zaniku siedliska, informacja o obecnie występującym tam siedlisku i czy istnieją szanse na odtworzenie siedliska. Wykonawca powinien ustosunkować się do wszystkich wykazywanych dotychczas płatów siedliska 7110 (wykazywane we wcześniejszych opracowaniach np. mapach A. Pałczyńskiego udostępnionych Wykonawcy przez BbPN). Wykonawca nie przekazał dotychczas takiego uzasadnienia.

Dr Przemysław Chylarecki recenzent Planu Zadań Ochronnych Obszaru Natura 2000 Ostoja Biebrzańska podkreślając ogrom pracy wykonanej przez Zespół Autorski zwrócił uwagę zebranych na następujące kwestie:

- w dokumentacji nie uwzględniono części gatunków, będących przedmiotami ochrony np. gatunków migrujących ptaków wodnych;
- zaprezentowana w „papierowej” dokumentacji PZO identyfikacja zagrożeń jest niepełna, brak jest również ich przestrzennego zróżnicowania;

- cel działań ochronnych „utrzymanie aktualnego stanu ochrony” w przypadku gatunków, dla których aktualny stan ochrony jest niewłaściwy lub zły (U1, U2) należy zweryfikować, bowiem w tego rodzaju przypadkach celem winno być „odtworzenie właściwego stanu ochrony lokalnej populacji”;
- brak zróżnicowania geograficznego lokalizacji działań ochronnych, a katalog proponowanych działań zawiera tylko 9 pozycji;
- działania ochronne związane z monitoringiem przedmiotów ochrony zawierają propozycję corocznej inwentaryzacji dla 26 gatunków, co jest niezasadne z powodu wysokich kosztów i trudności logistycznych;
- wykazywany w dokumencie spadek liczebności lokalnej populacji ptaków wymaga szerszego wskazania przyczyn obserwowanych zmian oraz w przypadku potwierdzenia tego zjawiska sformułowanie propozycji działań ochronnych zmierzających do naprawy sytuacji;
- wskazane jest uzupełnienie SDF o regularnie występujące na obszarze ostoi gatunki przelotne (np. gęś zbożowa, siewka złota) oraz o regularnie spotykane rzadkie gatunki lęgowe (np. brodziec pławny, brodziec leśny) nawet jeżeli miałyby mieć ocenę D;
- wskazując potrzebę uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony obok działań inwentaryzacyjnych należy zaproponować prace o charakterze badawczym, które pozwolą lepiej poznać funkcjonowanie populacji;
- należy uzupełnić informacje o zastosowanych metodach liczenia ptaków w terenie, między innymi o szczegółowe dane na temat powierzchni próbnych, operatów losowania, algorytmów przeprowadzonych ekstrapolacji ocen liczebności z powierzchni próbnych na całość ostoi;
- nie ma informacji jak powstały mapy siedlisk występowania gatunków, jakie dane zostały wykorzystane do ich stworzenia.

Podsumowując recenzent stwierdził, że dokumentacja PZO w wersji z lutego 2014 roku wymaga jeszcze rozległych uzupełnień i poprawek we wszystkich rozdziałach.

Następnie Helena Bartoszek, pracownik BbPN odpowiedzialny za nadzór merytoryczny nad realizacją projektu, przedstawiła stan weryfikacji dokumentacji planów zadań ochronnych. Poinformowała, że dotychczas Park zweryfikował część dokumentacji i przesłał Wykonawcy 3 zestawy uwag. Odnosząc się do propozycji budowy licznych zastawek i ich lokalizacji w ramach działań ochronnych dla siedliska 7230 w kontekście przygotowywanej aktualnie ekspertyzy hydrologicznej w ramach projektu LIFE Górna Biebrza, poinformowała, że skonsultowano te propozycje z RDOŚ w Białymstoku, uzyskując opinię, że w PZO powinno się zaplanować przeprowadzenia ekspertyzy hydrologicznej, która wskaże lokalizację i liczbę urządzeń piętrzących, wysokość piętrzeń a następnie wystąpić o zmianę PZO w celu wprowadzenia zadań zapewniających poprawę uwilgotnienia siedlisk. W dyskusji dotyczącej proponowanych przez Zespół Autorski PZO ustaleń działań ochronnych dla obszarów Natura 2000 Dolina Biebrzy i Ostoja Biebrzańska między innymi zabrali głos:

- Roman Skąpski – Dyrektor BbPN, odnosząc się do kompletności i jakości przekazanych projektów PZO wyraził obawę, czy będą one gotowe na koniec lipca br. Zwrócił uwagę, że wśród wskazań do dokumentów planistycznych nie uwzględniono ważnych problemów, takich jak Rail Baltica, czy problem Carskiej Drogi, jako drogi tranzytowej dla tirów. Zwrócił uwagę też, że wskazania do dokumentów planistycznych powinny być zaproponowane do obowiązujących dokumentów;
- prof. dr hab. Piotr Banaszuk - podzielił się z uczestnikami spotkania doświadczeniami ze sporządzania planu ochrony dla Narwiańskiego Parku Narodowego, zwracając między innymi uwagę na potrzebę odnoszenia się wyłącznie do zagrożeń istniejących a nie potencjalnych, konieczność stosowania wyłącznie nowego katalogu zagrożeń, listowania dla każdego działania numerów działek ewidencyjnych. Podkreślił, że PZO musi być dokumentem o charakterze operacyjnym, gotowym do wykorzystania przy realizacji działań, a więc zapisy działań ochronnych muszą być precyzyjne.

Z uwagi na późną porę oraz zbliżający się termin kolacji postanowiono przenieść dalszy ciąg dyskusji na dzień następnny (28.03.2014), w trakcie której między innymi udział wzięli:

- prof. dr inż. Tomasz Okruszko – Przewodniczący Rady Parku, wracając do diskutowanego w poprzednim dniu problemu funkcjonowania systemu melioracyjnego zwrócił uwagę, że trzeba wyznaczyć rowy, które pełnią funkcję tranzytową i są niezbędne do prowadzenia racjonalnej gospodarki rolnej. Jednocześnie w ramach PZO należy wskazać tereny, w których podniesienie lub utrzymanie wysokiego poziomu wód jest niezbędne dla utrzymania lub osiągnięcia właściwego stanu ochrony siedlisk hydrogenicznych lub gatunków związanych z tymi terenami. Ponadto, przypominając stanowisko Rady Naukowej dotyczące lasów w BbPN, aby promować procesy naturalne, tak długo jak to tylko możliwe - zwrócił uwagę, że nie należy zbyt szeroko planować działań w ramach ochrony czynnej, zwłaszcza w obrębie parku narodowego. Wskazane jest bowiem zostawiać możliwie szerokie pole dla procesów naturalnych.;
- Roman Skąpski – Dyrektor BbPN, podkreślił, że w PZO należy planować zadania ochronne zgodnie z wymaganiami przedmiotów ochrony, należy jednak pamiętać, że możliwość ich realizacji będzie zależała od zapewnienia ich finansowania. Stwierdził, że zaplanowana w PZO ekspertyza hydrologiczna powinna być przetłumaczona w sposób zrozumiały dla rolników gospodarujących na tych terenach tak, aby móc zaprezentować jej wyniki w sposób możliwie czytelny. Ponownie zwrócił uwagę, że planując działania ochronne, trzeba uwzględniać możliwości finansowe i wykonawcze Parku, ale także uwarunkowania zewnętrzne (w tym zwłaszcza społeczne);
- prof. dr inż. Tomasz Okruszko – Przewodniczący Rady Parku, przypomniał zebranym, że realizowany jest obecnie projekt Life+ dla Górnej Biebrzy, w ramach, którego przewidziano opracowanie ekspertyzy hydrologicznej, a także przeprowadzenie w tym zakresie szerokich konsultacji społecznych. Nawiązując

do wypowiedzi dyr. Skąpskiego dotyczącej możliwości finansowania działań ochronnych zapisanych w PZO zaproponował, aby wprowadzić hierarchizację (priorytety) działań ochronnych, dającą możliwość optymalizacji zakresu prac do możliwości finansowych;

- Helena Bartoszek – nawiązując do problemów napotkanych przy ustalaniu działań ochronnych dla lipiennika Loesela, zwróciła się z pytaniem czy działania ochronne powinny być planowane dla wszystkich stanowisk w celu poprawy stanu ochrony przedmiotów ochrony na poszczególnych stanowiskach, także tych niewielkich powierzchniowo i małolicznych, które nie wpływają istotnie na stan ochrony gatunku w Ostoi?;
- dr Wiktor Kotowski – recenzent PZO Dolina Biebrzy, przedstawił opinię, że w PZO musimy dbać o stan populacji w ostoi, a nie o pojedyncze stanowiska;
- dr Bogdan Jaroszewicz – stwierdził, że jeżeli ocena w ostoi jest FV (właściwa) to w gorszych płatach nie powinno się planować działań;
- prof. dr inż. Tomasz Okruszko – zwrócił się z pytaniem jak zostały rozwiązane konflikty w propozycjach działań pomiędzy PZO dla obszaru siedliskowego i ptasiego;
- Andrzej Weigle – powiedział, że zarówno w przypadku SOO jak i OSO wybrano przedmioty ochrony mające charakter kluczowy dla tych obszarów i potrzebom ich ochrony podporządkowano potrzeby pozostałych (jeżeli była sprzeczność celów ochrony). Niezależnie w trakcie projektu analizowano ewentualne sprzeczności pomiędzy celami ochrony SOO i OSO. Analizy te będą prowadzone w trakcie uwzględniania zgłoszonych uwag;
- następnie Rada Naukowa BbPN ustaliła harmonogram procesu opiniowania projektów PZO przez jej członków, który będzie przebiegał dwuetapowo. Do 12.05 zostanie przekazany RN produkt do zaopiniowania, a opinia RN powstanie do dnia 23.05. Następnie, jeżeli na kolejnych etapach prac nad PZO zostaną wprowadzone znaczące poprawki, np. w wyniku uwzględnienia składanych uwag do projektów PZO, RN ponownie zaopiniuje poprawione projekty dokumentów.

Wobec braku dalszych zgłoszeń do dyskusji prowadzący spotkanie podziękował zebranych za aktywny udział i zakończył tą część obrad Rady Naukowej Biebrzańskiego PN dotyczącą przygotowania PZO obszarów Natura 2000 Dolina Biebrzy i Ostoja Biebrzańska.

Po południu, część Rady Naukowej uczestniczyła w wyjeździe terenowym w ramach, którego odwiedzono 2 miejsca na Dolnym Basenie omawiając propozycje PZO w kontekście planów konserwacji WZMiUW:

- Klimaszewnica – dyskutowano propozycję przedstawioną przez Wykonawcę - renaturalizacji torfowiska poprzez podpiętrzenie rzeki, likwidację rowów melioracyjnych oraz usunięcie warstwy murszu w kontekście potrzeb rolników i planów WZMiUW. Padła propozycja, zorganizowania wspólnych warsztatów z udziałem Biebrzańskiego PN, meliorantów i miejscowych rolników użytkujących

tereny przylegające do rzeki, na których przedstawiono by przykłady renaturalizacji cieków wodnych i próbowano by sformułować projekt, którego celem byłaby poprawa uwilgotnienia siedlisk, przy jednoczesnym umożliwieniu użytkowania łąk. Zaproponowano, aby na odcinku powyżej granic Parku poszerzyć rzekę w sposób zwiększający jej przepływ w okresie wiosennym i jednocześnie zmeandryzować, żeby zmniejszyć (spowolnić) odpływ w okresie występowania niższych stanów wody;

- Wissa – zaprezentowano odcinek rzeki, na którym w ramach prac nad PZO stwierdzono występowanie dużych koncentracji migrujących ptaków wodno-błotnych, który jednocześnie został zaplanowany do przeprowadzenia na nim prac konserwacyjnych w 2014 roku.

W załączeniu:

Lista obecności uczestników warsztatów.

Andrzej Weigle

Kierownik Zespołu Autorskiego PZO

